

RECENSIE

HET GELUKZALIGE
DE MEXICAANSE HOND / OLYMPIQUE DRAMATIQUE

★★★★☆ TONEEL

7 APRIL 2016 - STADSSCHOUWBURG AMSTERDAM - SPEELLIJST

EEN GEESTIG BEELD VAN DUISTERE DRIFTEN

Door Anita Twaalfhoven gepubliceerd 8 april 2016

Na de coproductie *Bij het kanaal naar links*, slaan De Mexicaanse Hond en het Vlaamse gezelschap Olympique Dramatique opnieuw de handen ineen in een stuk van Alex van Warmerdam. Met dezelfde absurde dialogen, duistere wendingen en droogkomische humor, maar nu op de werkvloer van een vennootschap van dieven. *Het gelukzalige* is een bizarre revue, een abstracte komedie en het eindigt als een thriller.

De nieuwe coproductie gaat over een vennootschap van dieven die iedere ochtend de stad ingaan en pas in de avond terugkeren met de buit van de dag. Maar eigenlijk zou het evengoed om een ander soort bedrijf kunnen gaan. Namen als De Vries, Mulder of Van Henegouwen lijken prototypes van kantoornamen en de toneelsetting doet denken aan een geabstraheerd bedrijf. Maar al is liefde op deze werkvloer nadrukkelijk ongewenst, er staan ook bedden op het toneel en de sfeer tussen de werknemers is broeierig.

De vennoten dragen hun buit af aan Brouwer, strak gespeeld door Annet Malherbe. Iedere zin die zij uitsprekt treft doel. 'Ik kan mij ook tegen je keren', zegt ze in een staccato ritme tegen een collega, die plannen heeft met de vrouw van een ander. Ze fileert ijskoud de zogenaamd onschuldige stappen in het flirtproces. Als een maffiabazin regisseert zij het gedrag van de drie vennoten, de sterk op elkaar ingespeelde Ben Segers, Geert van Rampelberg en Tom Dewispelaere.

Het gelukzalige draagt in alle opzichten de signatuur van Alex van Warmerdam, die verantwoordelijk is voor de tekst, de regie en het decor. Zijn voorstelling verloopt als een geoliede en goed getimede machine, waarin ieder personage zijn positie kent en de sluimerende conflicten onafwendbaar naar een noodlottig einde leiden. Het verhaal is dun, relaties op de werkvloer lopen verkeerd af, maar dat is nu juist de charme van deze abstracte komedie, vol absurde dialogen die de duistere drijfveren van de personages blootleggen. Ze ontspreken maar dat gebeurt op een droge en semi-rationale manier, waarbij de gang van zaken goed wordt uitgelegd, als ware het een rekensom. De ene vennoot is verliefd op de vrouw van de andere vennoot en omdat de een verwacht dat de ander hem om die reden zal vermoorden, pleegt hij logischerwijs en uit zelfverdediging zelf een moord.

Als intermezzo is er tussendoor een pornografisch schimmenspel te zien, dat al even zakelijk en droogkomisch verloopt. Achter het doek wordt een tafeltje en wat stoelen neergezet en het spel voor drie heren en twee dames is een technisch strak uitgevoerd bewegingsspel dat de verbeelding goed in gang zet.

Het gigantische schilderij dat de achterwand bedekt, doet denken aan een billboard en biedt een krachtig en kleurig venster naar de buitenwereld. De metershoog afgebeelde voorbijgangers lijken snel voorbij te lopen, hun haar in de wind en in de hand een Louis Vuitton-tas, een verwijzing naar de zakkenrollers en tassendieven van de vennootschap.

ELDERS

HET PAROOL

★★★★☆

'Het gelukzalige is een kundig absurdistisch schouwspel, maar is daarin soms wat aan de veilige kant. (...) De enkele keren dat Dewispelaere zich onverwacht rechtstreeks tot het publiek wendt, zijn ineens gevaarlijk spannend. Maar verder breekt de voorstelling nergens uit zijn vorm. Daarbinnen kunnen we ons vrolijk verbazen over en vergapen aan onszelf, knullige mensheid, in stil protest tegen onze talloze zelfopgelegde vanzelfsprekendheden.' [Sander Janssens](#)

DE VOLKSKRANT

★★★★☆

'*Het Gelukzalige* is plotloos en spanningsloos. Op een paar mooie zinnestjes en grappige momenten na (het cadeau geven van een emmer als gebaar - 'een emmer komt altijd van pas') valt er ook nauwelijks iets uit op te maken. De mise-en-scène is een strak gecomponeerd schaakspel, maar de schaaakstukken zelf zijn niet interessant.' [Hein Janssen](#)

TROUW

★★★★☆

'*Het Gelukzalige* wil maar niet in de achter- of onderkant doordringen. Het blijft in de anekdote hangen. Als een reddingsboei voor Van Warmerdam zelf, die het maar niet lukt er een andere, inhoudelijk gedurdere laag overheen te leggen.' Hanny Alkema

SPEELLIJST

De eerstvolgende drie speelbeurten van deze voorstelling:

[Volledige speellijst](#)

VERWANTE ARTIKELEN

- [Augustus, ergens op de vlakte](#)
- [Onvoltooid verleden](#)
- [Niets is onmogelijk](#)

Van Warmerdams nieuwe stuk doet denken aan een bizarre revue, een abstracte komedie en het eindigt als een thriller. We krijgen een geestig beeld van de duistere driften die door het laagje vernis van de beschaving breken. Toch is *Het gelukzalige* een beetje te gelikt en mist de voorstelling iets dat schuurt.

Foto: Ben van Duin

0 reacties

Sorteren op

Voeg een reactie toe...

 Facebook Comments Plugin

@Theaterkrant 2016

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.

• **Welkom in het bos**

TAGS

[Alex van Warmerdam](#), [Annet Malherbe](#), [Ben Segers](#), [De Mexicaanse Hond](#), [Geert Van Rampelberg](#), [Olympique Dramatique](#), [Orkater](#), [Tom Dewispelaere](#), [Toneelhuis](#)